Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Adviesraad WMO Leiden
Mevrouw S. Lambermont
Van der Valk Boumanweg 178d
2352 JD LEIDERDORP

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stationsplein 107
2312 AJ LEIDEN
Postadres Postbus 9100
2300 PC LEIDEN
Telefoon 071-516 56 03
E-mail sleutel@leiden.nl
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 12 januari 2011
Ons kenmerk DIV-2011
Onderwerp Reactie op ongevraagd advies aangaande mensen met een verstandelijke beperking

Contactpersoon K. Yap
Doorkiesnummer 071 - 516 52 48
Verzonden

Geachte mevrouw Lambermont,

Hierbij zenden wij u een reactie op uw ongevraagd advies aangaande mensen met een verstandelijke beperking d.d. 26 oktober 2010.

In het algemeen delen wij uw zorgen om de kwetsbare mensen in onze samenleving, waaronder ook de mensen met een verstandelijke beperking. De verscherpte AWBZ-normering, het nieuwe kabinetsbeleid en de gemeentelijke bezuinigingen maken het niet makkelijk om de beschikbare gelden zó te verdelen dat deze groep wordt ontzien. Bij het maken van keuzes onderzoekt de gemeente op voorhand de mogelijke effecten ervan, bijvoorbeeld door gesprekken aan te gaan met de doelgroep of met professionele of vrijwilligersorganisaties die diens belangen behartigen; door gegevens te bestuderen over het percentage mensen dat nadelig wordt beïnvloed door een maatregel; door te kijken naar welke problemen opgelost worden aan de ene kant en welke problemen dat aan de andere kant creëert.

Wij zijn van mening dat wij als gemeente -- zowel financieel als bestuurlijk en beleidsmatig -- iedereen kansen bieden om zo goed mogelijk in de samenleving te (blijven) participeren. De groep kwetsbare mensen is niet gelijkmatig in samenstelling en heeft daarom ook een scala aan wensen en behoeften. U onderscheidt in uw speerpuntennotitie zelf de groep mensen met een verstandelijke beperking van de andere Wmo-groepen, door te stellen dat deze een levenslange beperking in de zelfredzaamheid heeft. Op basis van dit argument kunnen ook de vanaf geboorte audiovisuele of fysiek beperkte mensen worden onderscheiden. Wij willen niet iemands beperking, maar juist diens mogelijkheden voorop stellen.
Inbreng en terugkoppeling vanuit de samenleving zijn daarbij mogelijkheden om te toetsen of wij daarmee op de goede weg zijn. Uw advies en speerpuntennotitie passen hierin en zullen dan ook aan alle ambtenaren, die met Wmo-beleid en uitvoering te maken hebben, onder de aandacht worden gebracht.

U vraagt in uw advies speciale aandacht voor vier punten. Hierop willen wij onderstaand -- in cursief-- ingaan.

2.1 Bij Kansplus en het Platform VG zijn er ervaringsdeskundigen die desgewenst in staat en bereid zijn een aandeel te leveren aan de deskundigheidsbevordering van de ambtenaren die met mensen met een verstandelijke beperking zelf te maken krijgen (onder andere front-office en back-office).

2.2 Het is belangrijk dat functionarissen die in het kader van de compensatieplicht betrokken zijn bij de vraagverheldering, kennis hebben van de specifieke communicatiemiddelen die voor mensen met een verstandelijke beperking kunnen worden gebruikt. Deze kennis maakt het veelal mogelijk de verstandelijk beperkte zelf bij dit proces te betrekken.

Deze twee aandachtspunten liggen ons inziens in elkaars verlengde, onze reactie hierop vatten wij dan ook hieronder samen.
De ambtenaren die met mensen met een verstandelijke beperking zelf te maken krijgen, zoals medewerkers van het Servicepunt Zorg, melden dat de doelgroep tot nu toe slechts sporadisch aan de balie of met vragen komt. En als dat gebeurt, dat zij begeleid worden door een officiële begeleider (professional uit het werkveld) of een mantelzorger die deze cliënt goed kennen. Bij het Servicepunt Zorg is daarnaast ook een ervaringsexpert/mantelzorger werkzaam, die de collega's van deskundig advies kan voorzien.
Hoewel de medewerkers nu slechts zeer sporadisch te maken hebben met cliënten uit deze doelgroep, verwachten zij hierin mogelijk verandering zodra er meer duidelijkheid is over hoe en wanneer de functies als dagbesteding en begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo komen. Andere ontwikkelingen zoals de verdere uitwerking van 'de Kanteling', het Compensatiebeginsel en andere wijzigingen in de Wmo en de grote bezuinigingen voor het gehele gemeentelijke apparaat maken dat de gemeente haar prioriteiten nog scherper zal moeten afstemmen en daar waar mogelijk gecombineerd invullen. Hierbij kan gedacht worden aan een training voor het (keukentafel)'Gesprek', waarbij ook aandacht wordt besteed aan de wijze waarop de gemeente met klanten met een verstandelijke beperking wil en kan omgaan.
Zodra dat opportuun is, kan concreter worden gemaakt hoe de deskundigheids-bevordering op dit terrein verder kan worden vormgegeven en welke instanties, zoals Kansplus en het Platform VG, hierbij kunnen ondersteunen.

2.3 Veel vrijetijdsbestedingsactiviteiten voor mensen met een verstandelijke beperking zijn exclusief voor deze doelgroep georganiseerd. De raad is van oordeel dat de verstandelijke beperkten zoveel als mogelijk moeten kunnen deelnemen aan activiteiten die beschikbaar zijn voor iedere burger in Leiden. Daarom adviseert de raad u te (laten) onderzoeken welke mogelijkheden tot organisatorische en/of persoonlijke integratie er kunnen worden gecreëerd.

De gemeente onderscheidt bij vrijetijdsbestedingsactiviteiten de activiteiten die door welzijnsinstellingen in activiteitencentra en/of buurthuizen worden georganiseerd en activiteiten die door commerciële bedrijven worden aangeboden. Voor activiteiten die door de gemeente worden gesubsidieerd kan in de subsidietoekenning de voor-waarde worden opgenomen dat deze worden opengesteld en mogelijk gemaakt voor mensen met een verstandelijke beperking. Bij verantwoording van de subsidie rappor-teert de desbetreffende organisatie over het aantal verzoeken vanuit deze doelgroep en de (on)mogelijkheden van de organisatie om hieraan te voldoen. Op deze manier verkrijgt de gemeente meer inzicht in eventuele problemen en oplossingen.

St. MEE en dochteronderneming VTV ontvangen sinds kort subsidie voor een sportcoach die het aanbod op het gebied van sport- en bewegingsactiviteiten matcht aan de doelgroep 'alle mensen met een al dan niet chronische beperking die willen bewegen'. Hieronder worden ook activiteiten als dansen, wandelen en in feite alle activiteiten die de toets van '30 minuten bewegen per dag' kunnen doorstaan, begrepen. Matching gebeurt niet alleen door middel van een intakegesprek, maar ook door letterlijk aan de hand te worden meegenomen naar de gekozen organisatie of vereniging.
De gemeente subsidieert ook De Beweegwinkel van St. Radius. Deze "winkel" verstrekt kosteloos advies over de mogelijkheden van bewegen, die op de persoonlijke situatie zijn afgestemd.
De medewerkers van deze organisaties hebben ervaring met de doelgroep en zullen dan ook de tijd nemen voor de vraagverhelderende gesprekken.
De vanuit de subsidierelatie betrokken beleidsmedewerkers zullen deze organisaties wijzen op de mogelijkheid van deskundigheidsbevordering door Kansplus en het Platform VG.

Daarnaast is in Leiden de koepel 'Leiden Gezond en Wel' actief. Dit is een netwerk, bestaande uit vertegenwoordigers van de eerstelijnszorg (fysiotherapeuten en huisartsen), ActiVite, Radius, VTV, Reos, GGD, Sportbedrijf, gemeente Leiden, dat alle vormen van beweegactiviteiten onder de aandacht brengt van ouderen, chronisch zieken en mensen met beperkingen door middel van het uitbrengen en verspreiden van beweegwijzers (een inventarisatie van beweegactiviteiten per wijk), het onderhouden en updaten van een digitale beweegwijzer (www.leidengezondenwel.nl), promotie te voeren voor bepaalde initiatieven (30 minuten Bewegen!). De sportcoach van VTV en de beleidsmedewerker van St. Radius/Beweegwinkel zullen ook via dit netwerk hun ervaringen met de doelgroep aan de orde stellen.

2.4 De Adviesraad gaat ervan uit dat de gemeente ervoor zorg draagt dat het onderwijsaanbod is afgestemd op de keuzevrijheid van de ouders en mogelijkheden van de verstandelijke beperkte zelf. Dit betekent dat er voldoende schoolplaatsen moeten zijn in het speciaal en regulier onderwijs.

De gemeente heeft 8 keer per jaar overleg met de schoolbesturen basisonderwijs, waaronder ook het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs. De onderwerpen voor de agenda van dit overleg zijn van onderwijsinhoudelijke aard: schoolmaatschappelijk werk, logopedie, Pedologisch Instituut, veiligheid op school, naschoolse activiteiten, projecten rondom cultuur en bewegingsonderwijs, zorgstructuur rondom het onderwijs, onderwijsachterstandenbestrijding, passend onderwijs, etc.
Waar het gaat om passend onderwijs ligt het initiatief op dit moment bij de schoolbesturen en Weer Samen Naar School, met wie wij ook goede contacten onderhouden. Zij informeren de gemeente op welke wijze zij invulling geven aan de plannen die vanuit het Rijk opgesteld worden. De gemeente volgt dit proces en vraagt ook aan de besturen waar zij een rol voor de gemeente zien.
De schoolkeuzegids die sinds begin 2010 verspreid wordt onder alle kinderen in Leiden die 2 jaar worden, laat zien dat de gemeente het belangrijk vindt om alle typen basisonderwijs gelijkwaardig voor het voetlicht te brengen. Naast het reguliere

onderwijs worden ook de speciale (basis)scholen beschreven. Bovendien worden op de bijbehorende websites (www.kieseenschooldiepast.nl) zowel voorbeelden gegeven van een kind dat in het speciaal onderwijs zit, als een kind dat met een 'rugzakje' deelneemt aan het reguliere onderwijs.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders,
Namens deze,

Hoogachtend,

S.E. Gresnigt
Teamleider Stadsleven
Afdeling Realisatie